

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 13 września 2010 r.

**Pani
Anna Strapagiel
Wójt Gminy Kościelec**

I/10/006
LPO-4114-01/2010

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Gminy Kościelec (Urząd) w zakresie funkcjonowania wspólnot gruntowych na terenie Gminy Kościelec w latach 2008-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wójt niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Gminę Kościelec z zadań związanych z działalnością wspólnot gruntowych, mimo stwierdzonych nieprawidłowości w obszarze nadzoru nad działalnością podmiotów nimi zarządzających.

Na terenie gminy funkcjonowało siedem wspólnot gruntowych o łącznej powierzchni 580,34 ha. Dominującą grupę stanowiły grunty rolne zajmujące powierzchnię 457,83 ha (78,9%) oraz grunty leśne o powierzchni 70,13 ha (12,1%) i nieużytki o powierzchni 43,48 ha (7,5%). W przypadku dwóch wspólnot osoby uprawnione do udziału we wspólnotach utworzyły spółki dla zarządzania wspólnotami gruntowymi. Z kolei w przypadkach pięciu wspólnot gruntowych, po trzykrotnej nieskutecznej próbie utworzenia przez udziałowców wspólnot, spółek dla zagospodarowania wspólnot gruntowych, na podstawie art. 25 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych² zostały powołane spółki przymusowe.

NIK pozytywnie ocenia zorganizowanie i powierzenie wyznaczonym pracownikom Urzędu spraw z zakresu zagospodarowania wspólnot gruntowych. Urząd posiadał bieżące wykazy nieruchomości należących do wspólnot gruntowych. Na podstawie umowy

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 28 poz. 169 ze zm.

ze Starostą Kolskim, pracownicy Urzędu korzystali z dostępu do Bazy Danych Ewidencji Gruntów i Budynków, prowadzonej przez Starostwo Powiatu Kolskiego.

Na podstawie szczegółowej analizy dokumentacji pięciu największych wspólnot o łącznej powierzchni 550,36 ha stanowiących 94,8% powierzchni wspólnot występujących na terenie gminy, NIK nie wnosi uwag do rzetelności gromadzenia dokumentacji spółek. Obejmowała ona zatwierdzone statuty oraz plany zagospodarowania gruntów i listy udziałowców wspólnot a także bieżące protokoły z zebrań sprawozdawczo-wyborczych władz spółek.

NIK pozytywnie ocenia sposób rozpatrywania przez Panią Wójt wniosków w sprawie zbycia, zamiany, przeznaczenia na cele publiczne lub społeczne gruntów wspólnot, a także aktywność w zakresie działań polegających na wzywaniu spółki m.in. do uporządkowania ich stanu prawnego, w tym aktualizacji wykazów osób uprawnionych do udziału we wspólnocie. W jednym przypadku, wobec nieskuteczności takiego wezwania, Pani Wójt podjęła próbę przymusowego powołania zarządu Spółki dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Wsi Ruszków I.

Ze względu na stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia, NIK ocenia, że nadzór Pani Wójt nad funkcjonowaniem wspólnot gruntowych nie był w pełni skuteczny.

Listy udziałowców spółek dla zagospodarowania gruntów wsi w Dobrów, Straszków I, Straszków II i Ruszków I pochodziły z lat 60-tych XX wieku i do dnia kontroli NIK nie zostały one zaktualizowane. W ramach sprawowanego na podstawie art. 23 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, nadzoru nad spółkami zarządzającymi wspólnotami gruntowymi, nie zostały wyegzekwowane od tych spółek roczne plany i sprawozdania finansowe z ich działalności, podczas gdy wymóg ich przedłożenia określony został w statutach spółek. Zapisy zawarte w statutach spółek takie jak zwołanie na żądanie Wójta przez zarząd spółki nadzwyczajnego zebrania członków spółki, czy nakazanie przez Wójta komisji rewizyjnej spółki przeprowadzenia kontroli w spółce, dawały możliwość prowadzenia skutecznego nadzoru. NIK negatywnie ocenia niekorzystanie przez Panią Wójt z tych uprawnień. W przypadku czterech spółek, na wezwanie w terminie do dnia 21 maja 2009 r. do przedłożenia wymaganej dokumentacji, do dnia zakończenia kontroli NIK, jedynie Spółka dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Wsi Gąsiorów wywiązała się z tego obowiązku.

NIK zwraca również uwagę na niekorzystanie przez Panią Wójt z uprawnień do kontroli prawidłowości gospodarowania przez spółkę na gruntach wspólnoty. Przeprowadzone w trakcie trwania kontroli NIK oględziny fragmentów 11 największych powierzchniowo działek gruntów (ok. 43 ha) wchodzących w skład pięciu objętych szczegółową analizą wspólnot gruntowych, ujawniły zaniedbania dotyczące trzech działek w zakresie ich użytkowania. W przypadku gruntów wspólnoty wsi Ruszków I (ok. 5 ha działki Nr 1487/1) i wspólnoty wsi Straszków II (ok. 5 ha działki Nr 422/2) zaniedbania te polegały na dopuszczeniu do pojawienia się na pastwiskach samosiejek drzew i krzewów, a w przypadku gruntów wspólnoty wsi Straszków I (ok. 2 ha działki Nr 505) – na dopuszczeniu do pojawienia się na łące roślinności bagiennej, co mogło mieć związek ze

zniszczeniem lub brakiem pielęgnacji rowów melioracyjnych, widniejących na mapie gruntów tej działki.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie czynności organizacyjnych w celu zapewnienia skutecznego nadzoru nad działalnością spółek zarządzających wspólnotami gruntowymi.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, działając na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Wójt, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.